

Volikogus arutati ja otsustati

Sotsiaalkabineti veerg

Koolileht

Üritused

Turvalisusest

Teated

Koolipere loeb tibusid kevadel

Vanarahvatarkuse järgi loetakse tibusid sügisel, kuid kokkuvõtteid kooliaastast tehakse kevadel.

Hummuli Põhikool alustas 2008/09. õppeaastat 87 õpilasega, kevadeks oli õpilasi 84.

Juunikuu alguses lõppes õppeaasta 73-le 1.-8.klassi õpilasele, „4” ja „5” lõpetas klassi 29 õpilast. Täiendavale õpetööle jäi 3 õpilast.

Väga hea õppimise ja käitumise eest 2008/09.õppeaastal pälvisid **kiituskirja** järgmised õpilased:

- 1.kl. Airelika Tensberg
- 3.kl. Krisliin Viiding
- 5.kl. Heilis Veesaar
- 7.kl. Marianne Sokk
- 8.kl. Meriliin Lend
Triin Zemskov
Erika Akmentin

11 põhikooli lõpetajat panevad oma teadmised proovile lõpueksamitel eesti keeles, matemaatikas ja ühes õpilase poolt valitud aines.

Põhikooli lõpetavad:

- Raimond Akmentin
- Janno Jaanimäe
- Elvis Jaaniste
- Argo Johanson
- Kalmer Klaasmäe
- Irmelin Nugjs
- Keiu Pisartšik
- Germo Päss
- Liina Päss
- Siim Starke
- Kadi Zemskov

Möödunud õppeaasta oli tõine ja täis huvitavaid ning arendavaid tegevusi. Osa

võeti kuuest erinevast aineolümpiaadist, osales 17 õpilast. Paremaid tulemusi saavutati 3.klassi matemaatikas: Krisliin Viiding (I koht, õp. Maie Kukk) ning Kelly Nurm (4.-5.koht). Marianne Sokk 7.klassist sai eesti keeles 4. ja bioloogias 6.koha. Ragne Margus 8.klassist oli eesti keeles 6., üldse osales ta nelja aine olümpiaadil.

Piirkondlikul lauluvõistlusel olid edukad Anne-Mary Aas, Triin Zemskov ja Martin Kriisa, neist 2 viimast pääsesid ka maakondlikule võistlusele.

Spordis oldi tublid kergejõustikus (edukaim Liisa-Marie Luik), laskmises (Kuido Torp, Raimond Akmentin), kabes (Triin ja Kadi Zemskov, Elmo Jaaniste) ning võrk- ja jalgpallis.

Aktiivselt osaleti ka erinevate ametkondade korraldatud viktoriinidel ja konkursidel. Kodanikupäeva viktoriinil saadi 3.koht, jalgrattavõistlusel Vigurivänt sai Martin Kriisa individuaalselt 3.koha, osa võeti loodusviktoriinist, emakeelepäeva viktoriinist, joonistusvõistlustest, võistlusest Känguru.

Traditsiooniks on saanud meie õpilaste osalemine vabariiklikel murdelaulupäevadel, mis seekord toimusid Antslas.

Vabariiklik giidikonkurss korraldati tänavu Hummulis ja Tõrvas, meie õpilastest olid võõrustajateks ning esinejateks Triin ja Kadi Zemskov.

Toimusid kohtumised huvitavate inimestega (kirjanik Aidi Vallik, liivlased, juustuvestja Piret Päär koos muusik Cätlin Jaagoga). Huvitavaid katseid keemiast ja füüsikast näitasid noored teadlased Teadusbussist.

Toredaid muusikaelamusi saadi bariokk-, kammer- ja tšellomuusikast. Kogu koolipere südamed võitsid 4 noort meest tšellokvartetist C-Jam.

Meeldejäävaks kujunes osavõtt Paju lahingu 90.aastapäeva üritustest ning jüriöö tõrvikutega teatejooksust.

Klassivälises tegevuses oli võimalik osavõtta 20 huvialaringi tööst. Maakondlikust tantsu- ja laulupeost võtsid osa nii algklasside rahvatantsijad kui mudilas- ning lastekoor. Lastekoor pääses ka 3.-5.juulil toimuvale XXV üldlaulupeole Tallinnasse.

(järgneb lk 2)

Koolipere loeb tibusid kevadel

(algus lk 1)

Kooli juures tegutsev muusikaklass tähistas oma 15.aastapäeva meeleoluka ja südamliku kontserdiga praegustelt ja endistelt õpilastelt ning õpetajatelt.

Uueks tegevussuunaks on koolis kujunemas mulgi kultuuri tundmaõppimine. Võõrustasime koolis mulgi kultuuri päevast osavõtjaid, käidud on talgupäevadel, millest võttis osa ka president Toomas-Hendrik Ilves. Kasutades ajaloolisi Helme kihelkonna motiive, kavandasid

õpilased kooride esinemisriietuse.

Õpilaste silmaringi laiendamiseks ning tundides õpitu kinnistamiseks korraldati mitmeid õppekursioone: algklassid tutvusid Võrtsjärve ümbrusega, vanemad klassid olid 2 päeva Matsalus ning 7. ja 9.klass Saaremaal.

Uue õppeaasta kavandamisel arvestame õpilastele, lastevanematele ning töötajatele läbiviidud küsitlustes tehtud ettepanekuid. Aitäh kõigile vastajatele!

Eeloleval suvel osaleme taas külas-

tusmängus „Unustatud mõisad”.

Külastuspäevad: 13.juuni, 27.juuni, 11.juuli, 12.juuli, 30.juuli, 8.august.

Mõisad avatud 10.00-18.40.
Külastustasud:

pered	50 kr.
täiskasvanud	25 kr.
õpilased, pensionärid	15 kr.

Täpsem info

www.unustatudmoisad.ee

Muljeterohket ning kosutavat suvepuhkust kõigile!

VOLIKOGU TÄHTSAMAD OTSUSED MÄRTS 2009 – JUUNI 2009

HUMMULI VALLAVOLIKOGU 11. MÄRTSI 2009 ISTUNGIL:

▶ Määrusega nr 78 võeti vastu 2009. aasta valla eelarve kogumahus **15 059 657, 90 krooni**.

▶ Määrusega nr 79 kehtestati Hummuli Põhikooli ja Hummuli valla lasteaed Sipsik pedagoogide töötasustamise alused.

▶ Määrusega nr 81 kehtestati koduteenuse osutamise tingimused ja kord Hummuli valla eakatele ja puudega isikutele. Koduteenuse eesmärk on aidata vähenenud toimetulekuvõimega eakal ja puudega isikul koduteenuste abil harjumuspärasel keskkonnas, oma kodus, toime tulla.

▶ Määrusega nr 82 kehtestati puudega lapse hooldajatoetuse maksmise kord, millega reguleeritakse Hummuli valla eelarvest puudega last hooldavale isikule hooldajatoetuse määramise, määramata jätmise, maksmise ja maksmise lõpetamise kord Hummuli vallas.

▶ Määrusega nr 83 kinnitati puudega lapse hooldajatoetuse ühekordne määr (400 krooni).

▶ Otsusega nr 204 otsustati esitada kohalike avalike teenuste arendamise programmi 2007-2013 projektaotlus Hummuli Põhikooli juurdeehituse ehitamiseks ning tagada Hummuli Põhikooli juurdeehi-

tuse ehitamise omaosalus summas 2,5 miljonit krooni.

▶ Otsusega nr 205 määrati Hummuli Vallavalitsuse 2008. majandusaasta aruande audiitorkontrolli teostajaks soodsaima pakkumise teinud füüsilisest isikust ettevõtja Audiitor Ulvi Sloog.

▶ Otsusega nr 206 võeti vastu Hummuli valla üldplaneering ja suunati avalikule väljapanekule.

HUMMULI VALLAVOLIKOGU 13. MAI 2009 ISTUNGIL ARUTATI JÄRGMISI KÜSIMUSI:

▶ Ülemkomissar Tõnu Kürsa ülevaade 2008. aasta õiguskorrast Valgamaal

▶ Andres Oleski ettekanne hakkepuidu katlamaja teenuse osutamisest Hummuli vallas

▶ Maaüksustele sihtotstarbe määramine

▶ Jaoskonnakomisjoni moodustamine

▶ Välislähetusse saatmine

▶ Arvamuse küsimine (Metskonna kontor- Valgjärve tee)

▶ Teede remontimise pingerea määramine

▶ Hummuli tiikide maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine

Hummuli tiikide maaüksuse detailplaneeringu kehtestati otsusega nr 210. Detailplaneeringu eesmärgiks on tiikide maaüks-

suste munitsipaalomandisse taotlemine, tiikide ja tammide korrastamine, hoone- te ja rajatiste ehitustingimuste kehtestamine planeeringualale ning mõisakompleksi ja -pargi turismi- ning puhkealaks väljaarendamine. Samuti on eesmärgiks võimaliku maaküteteala määramine ja planeeritud kommunikatsioonide põhimõteline lahendus. Planeeritava ala suurus on 10,6 ha.

HUMMULI VALLAVOLIKOGU 17. JUUNIL 2009 ISTUNGIL ON PÄEVAKORRAS:

▶ 2008. aasta majandusaasta aruande kinnitamine

▶ Maaüksustele sihtotstarbe määramine

▶ Avalikuks kasutamiseks määramata erateede registri kinnitamine

▶ Üldplaneeringu avaliku arutelu tulemuste arutelu

▶ Nõusolek vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmiseks

▶ Reservfondist raha eraldamine

Vallavolikogu määrused on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas ning nii otsuste kui määrustega on võimalik tutvuda Hummuli Külaraamatukogus, Hummuli valla kantseleis ja kodulehel.

*Juta Karpov
Vallasekretär*

Hummulis tehakse kunsti

Kaasaja kõikehõlmava pealiskaudsuse ning järjest haruldasema süvenemisoskuse taustal paistavad eriliselt silma loovad ja leidlikud lahendused. Hummuli kunstiringi juhendajana on mul hea meel kutsuda koolimajja kaema järjekordset väljapanekut kohalike noorte kunstihuviliste töödest.

Kolme aasta vältel oleme uurinud kompositsiooni alustalasid, timminud

peeneks ja tundlikuks värvipaleti, joonistamise käigus õppinud märkama proportsioone, maalinud ja tegelenud vormiõpetusega. Sellel aastal tegime tutvust ühega monumentaalmaalitehnikatest - mosaiigiga. Tegemist on tõsiselt aega, keskendumist ja osavust nõudva tehnikaga ning noortel kunstnikel õnnestus see suurepäraselt. Rõõmu ja julgusega otsiti isikupäraseid lahendusi ning liiguti

edasi vormiarendusteni.

Hea ja kindla tundega tehtud asjadel on hing ja väärtus ning edaspidised kingimured on ringis osalejatel kindlasti lahendatud. Ent kõige tähtsam on, et noortel säiliks jätkuvalt avatud pilk ja oskus märgata olulist ja inspireerivat.

*Margi Vähi
Kunstiringi juhendaja*

SOTSIAALKABINETI VEERG

Sotsiaalkabinet informeerib, et alates 01. aprillist 2009 kehtib Hummuli vallas uus koduteenuste osutamise tingimused ja kord. Koduteenus on üks sotsiaalteenuse liik, mida Hummuli vallas osutatakse abivajajatele juba alates 2001. aastast. Koduteenust saavad taotleda üksikud/ üksielavad eakad/ eakate paarid ning täisealise puudega isikud, kelle igapäevane toimetulekuvõime on mingi teguri tõttu häiritud ja kes vajavad oma kodus igapäevaelu toimingutes kõrvalabi.

Koduteenust osutatakse eelkõige isikutele, kellel puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad või kui seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised kõrvalabi vajavale isikule abi ja hooldust tagama. Töömahu võimalusel osutatakse koduteenust ka teistele abivajajatele eakatele

ja puudega isikutele. Teenust ei osutata isikutele, kellele on perekonnaseaduse alusel määratud hooldaja või kelle toimetulekut toetatakse muude teenuste/toetustega. Koduteenuseid osutab Hummuli Hoolekandekeskuse koosseisu kuuluv koduhooldustöötaja. Teenust osutatakse hooldusplaani alusel ja teenuse saamise otsustab Hummuli Vallavalitsus. Vallavalikogul ja vallavalitsusel tuli tõsiselt kaaluda, kas koduteenuse põhiteenused on kliendile tasuta või tasulised. Arvamust küsiti ka koduteenust saavatel klientidel. Otsustati, et koduteenuse põhiteenused on ka edaspidi kliendile tasuta, lisateenused on tasulised. Samas, kui valla finantsolukord muutub pingelisemaks, ei ole välistatud, et tuleb ka põhiteenused muuta tasuliseks. Koduteenuste osutamise tingimused ja kord on avalik

kustatud valla koduleheküljel ja Hummuli raamatukogus (volikogu istungite materjalide hulgas). Infot teenuse kohta saab Hummuli hoolekandekeskuse juhatajalt, koduhooldustöötajalt (tel. 769 0212) ja sotsiaaltöö peaspetsialistilt (tel. 767 9764).

Järgnevalt loetelu sotsiaalteenustest, mida Hummuli vallas sotsiaalkabineti kaudu abivajajatele osutatakse:

1) Tasuta sotsiaalteenused: sotsiaalnoustamine, võlanõustamine, päevakeskuse teenus, koduteenuse põhiteenused, turvakorterite teenus, nõustamine ja abistamine proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite muretsemisel.

2) Tasulised teenused: hooldamine hoolekandetasutuses, eluasemeteenus (sotsiaaleluruum), pesupesemisteenus,

transporditeenus, koduteenuse lisateenused, pesemisteenus (dušši kasutamine) Jeti päevakeskuses.

Lisaks eelpooltoodule abistab ja nõustab sotsiaalkabinet järgmiste sotsiaalteenuste kättesaamisel: asenduskoduteenus ja perekonnas hooldamine vanemliku hoolitsuseta lastele, erihoolekandeteenus psüühikahäiretega isikutele, riigi rahastatava rehabilitatsiooniteenuse taotlemine (puudega isikud), riiklikult rahastatav lapsehoiu-teenus raske ja sügava puudega lastele, psühholoogiteenus, võlanõustamisteenus erialase ettevalmistusega võlanõustaja juures (võib olla tasuline) jm.

Päikeselist suve kõigile!

Eve Laar

(eve@hummulivv.ee)

Sotsiaaltöö peaspetsialist 767 9764, 521 4317

Koerte ja kasside pidamisest Hummuli vallas

Alustan sellest, et kirjutama antud teemal sundis vajadus teavitada veel neid koera- ja kassioomanikke, kes ei ole kuulnudki või siis teavad häguselt kasside ja koerte pidamise eeskirja sätteid.

Aluseks Hummuli vallas koerte ja kasside pidamisel on Hummuli valla korra eeskirja juurde kuuluv Hummuli valla koerte ja kasside pidamise eeskiri, mis on avaldatud Elektroonilises Riigi Teatajas (Hummuli Vallavalikogu 26. novembri 2003. a määrus nr 36). Antud määruses on üheselt paika pandud, kuidas lemmikloomi tuleb hoida ja hooldada.

Selgitades rahvakeeli seadust

lahti, siis koerad peavad olema kas ketis või piirdega territooriumil, mis välistavad koera ärajooksmist. Antud teemakäsitus on muidugi keerulisem talude maa-aladel, kus koer viibib omaniku arvates ikka omal territooriumil, kuigi pole ketis ega aias. Enne muresid ei teki, (jääme inimliku arusaamise piiridesse) kui koerad ei ole lahkunud teisele kinnistule või ei jälita mõnd jahiulikut (tavaliselt kitsse, jänest, rebast või kährikut).

Kui võõras koer on Teile kuulval õuel, aias, karjamaal jne. ja te kardate teda ära ajama minna, siis võimalusel pildistage seda koera ning võimalusel tea-

vitage koeraomanikku ja seejärel pöörduge soovi korral kirjaliku avaldusega politsei või kohaliku omavalitsuse poole. Kui koer on kuri ja ründab koduloomi või maajelanikke teavitage viivitamatult politseid.

Koerte püüdmine ja äraviimine on vallale suhteliselt kulukas ja tehakse seda tavaliselt siis, kui koeraomanikku ei ole võimalik mõistliku aja jooksul kindlaks teha, seega läheb sellise tegevusega kauem aega ja eeldab teavitajapoolset mõistvat suhtumist.

Tavaline ühismajade mure: kus käia lemmikloomaga ja lutamas?

Suurte ühismajade vahel lemmikloomaga jalutades on määrusega kehtestatud, et lemmikloomaga omanik peab koristama oma lemmiku järelt rooja, kui viimane reostab majade ümbrust. Ei ole just meeldiv kui trepikoja või välisukse esised on loomade poolt reostatud. Siin peaksid sekkuma korteriühistud, kes tavasulav loomapidajate korrale. Kui loomaomanik sellele ei reageeri, siis korteriühistu pöördub kirjaliku avaldusega kohaliku omavalitsuse või politsei poole, kes ka karistab või kutsub loomaomaniku korrale.

Tõnu Stogov

Hummuli valla konstaabel

Swedbanki Pangabuss on Teile alati lähedal

Pangatoimingute tegemine on nüüd veel lihtsam kuna pangakontor tuleb ise Teile juurde. Pangabussis on mugavalt võimalik teha kõiki peamiseid pangatoiminguid.

Oma olemuselt on pangabuss liikuv pangakontor, mis sõidab nendele inimestele lähemale, kes muidu pangakontorit või automaadist kaugel elavad. Pangabussis on olemas sularaha väljamakseautomaat ja sularaha sissemakseautomaat, seega on võimalik pangakaardi olemasolul raha enda arvelt välja võtta ja ka enda arvele sisse maksta. Lisaks saab bussis kasutada internetipanka ning telleri juures panga-

toiminguid teha.

Tähtsamatest teenustest on pangabussis võimalik teha järgnevat:

- ▶ Tellida või kätte saada pangakaarti
- ▶ Oma kontole sularaha panna või seda välja võtta
- ▶ Maksta arvuti abil arveid
- ▶ Sõlmida hoiuseid või lepinguid maksete tasumiseks

Lisaks on võimalik saada informatsiooni ja nõuandeid teiste pangateenuste kohta. Väga mugav on sõlmida pangabussis otse- või püsikorralduse lepinguid, millega saab oma igakuiseid arveid tasuda. Siis ei pea iga kuu oma arvete pärast muret tundma. Lepingute

sõlmimiseks ja informatsiooni küsimiseks saate pöörduda pangabussi telleri poole, kes Teile lahkelt abi pakub.

Pangabussis telleri juures toimingute tegemisel kehtib tavapärase Swedbanki hinnakiri. Sularahaautomaadist raha väljavõtmisel Swedbanki eracliendi deebetkaardiga (nt. Seeniorkaart) teenustasut ei ole, ka sularaha sissemakseautomaadi kasutamine on tasuta.

Hummulis ja Jetis käib pangabuss kaks korda kuus teispäeviti. Hummulis on peatus vallavalitsuse juures kell 12.45-13.45. Jetis on peatus päevakeskuse juures kell 14.30-15.15. Järgmised pangabussi kuupäevad on 26 mai;

9 juuni; 7, 21 juuli; 4, 18 aug.; 1, 15, 29 sept.; 13, 27 okt.; 10, 24 nov.; 8, 22 det.

Täpsemat infot pangabussi peatuste kohta saate telefonilt 6 310 310 või külastades Swedbanki kodulehte www.swedbank.ee/pangabuss

KOOLIERI

Viimane koolikell Hummuli Põhikoolis

1.juuni oli meie klassi õpilastele ärev päev. Juba hommikul olid kõik ülevas meeleolus ning kooli tuld vahvate riie-tega. Kaasas olid õhupallid ja pehmed mänguasjad.

Koos klassijuhatajaga katsime oma klassi kohvilaua, et päeva lõpus õpetajatega süüa kringlit, juua limonaadi ja kohvi. Peale seda käisime käsikäes ringmängu mängides läbi kõik klassid, vallamaja, lasteaia, poe ja Astra.

Kolmanda tunni ajal algas aktus. Meid viis saali esimene klass koos meie esi-

mese klassijuhataja Katrin Rannuga, kes helistas ka kella meie põhikooli viimasesse tundi.

Direktor Ene Vent soovis meile häid kordaminekuid eksamiteks. Alklasside poisteansambel esines kahe vahva lauluga ja klassijuhataja Aili Kiidli lubas olla eksamite ajal toeks.

Seejärel vaatasime koos filmi "Tuulepeade klass", mille autoriks meie oma klassi noormees Kalmer Klaasmäe. See on meenutus meist kõigist sügisest kevadeni.

Kaheksanda klassi õpilased kinkisid meile lilleõied, soovisid eksamiteks edu ja laulsid spetsiaalselt meile loodud laulu.

Meie omakorda tänasime õpetajaid ja koolitöötajaid nähtud vaeva eest. Aktuse lõpetuseks kõlas meie klassilt laul "Suvevalgus".

Esimene klass koos õpetajaga viis meid kellahelina ja "Koolikella" laulu saatel saalist välja. Õues tehtud ühispiilt jääb meenutama meie viimast koolipäeva.

*Liina Päss
9.klassi õpilane*

Ekskursioon Matsalu Rahvusparki

Mai lõupäeval toimus Hummuli PK 5.-8. klassi õpilastele ja klassijuhatajatele ning tublimatele 4. klassi õppuritele kahepäevane õppeekskursioon Matsalu Rahvusparki. Teadaolevalt kaitstakse rahvuspargi territooriumil lindude elu- ja pesitsuspaiku, tegeldakse lindude rännete uurimisega. Matsalu lahe kaldal olevaid rannaniite hoitakse korras lihaste karjatamisega.

Kõike seda ja enamgi veel oli võimalik oma silmaga näha. Kohalik giid tutvustas Lääne- Eesti looduse pärleid: puisniite, hallkäppa (kohalik vapiorhidee), roostikke, heade mõtete kivi (just seal

tekkis Eerik Kumari mõte rajada lindudele kaitseala). Paadiga sõitsime Kasari jõe kanalitel, kus saime jälgida laululuge pesitsemist.

Ekskursioon sai teoks tänu Keskkonnainvesteeringute Keskusele, kellele sai eelnevalt kirjutatud projekt. Kogu üritus: sõit, toitlustamine, ööbimine, kohalikud teenused olid õpilastele tasuta. Õpilastele ja õpetajatele meeldis silmaringi avardav reis väga. Õnneks oli ka ilmatat meie sõber.

Väga kahju, et mõned õpilased jäid erinevatel põhjustel kaasa tulemata. Loodan, et selle kompenseerivad suve jook-

sul nende vanemad, viies neid avastama Eestimaa kaunimaid paiku.

Ilusat suve!

*Taimi Uibo
Hummuli kooli loodusainete õpetaja*

Ekskursioon Saaremaale

Mai keskel sai teoks ekskursioon Saaremaale koos Ala Põhikooliga. Hummulist käisid ekskursioonil VII ja IX klassi õpilased oma klassijuhatajate Marje Klaasmäe ja Aili Kiidliga.

Sõit algas hommikul läbi Pärnu Virtsu ja sealt juba praamlaevaga Kuivastusse.

Meie giidiks oli Ala Põhikooli õpetaja Ermiine Põldma, kes oskas erinevatest objektidest väga huvitavalt rääkida.

Esimene peatus oli Koguva külas. See paik jäi meelde piliroost katustega vanade majadega ja ilusate kiviaedadega.

Edasi sõitsime jaanalinnufarmi, kus saime näha jaanalinnu muna. Küll see oli alles suur! Veel nägime emusid, nandusid ja kolme kangurut. Küllastasime ka Maasi linnuse varemeid.

Kõige meeldejäävam koht oli Kuressaare loss. Sellega tutvumiseks oli meile antud tund aega, kuid isegi selle ajaga ei jõudnud me kõike ära vaadata. Lossis meeldisid kõigile kitsad

keerdtrepid.

Õhtuks jõudsimme ööbimispaika Tehumardi puhkekeskusesse. Meid jagati seal majakes-tesse, mis olid väga korralikud ja ilusad. Seni, kui meie ennast

sisse seadsime ja kohaga tutvusime, valmistasid õpetajad meile õhtusööki. Peale õhtusööki jäi aega tegeleda lõbusate tegevustega - kes istusid lõkke ääres, kes mängisid võrkpalli, kes vaatas infomajas Eurovisiooni poolfinaali.

Teise päeva hommikul sõime koos õpetajate valmistatud hommikusööki ja reis võis jätkuda.

Sõitsime Sõrve säärde, Mihkli talumuuseumisse ning Panga pangale, kust oli hea vaade merele. Viimaks imetlesime Angla tuulikuid. Meil vedas ka ilmaga, kordagi ei sadanud.

Täname õpetajaid meeldejäeva reisi eest!

*Kadi Zemskov
9. klassi õpilane*

Rege rauta suvel, korstent puhasta kevadel

Parandamata ahju- või korstnapraost lipsab leek lihtsasti tuppa ja pühkimata korstnalõõridesse kogunenud tahm võib süttides põhjustada traagiliste tagajärgedega tuleõnnetuse. Praegu, kui kütteseadmete kütteseadmed on lõppemas, on paras aeg üle kontrollida ja puhastada kütteseadmed. Kui õnnetus ikkagi juhtub, siis varakult hoiatab sellest lakke paigaldatud suitsuandur.

Kütteseadmete hooldus ja hooletuse oht

Et tulekahju ära hoida peab ahju ja korstent järjepidevalt hooldama. Aastaringse puiduga kütmise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada kaks korda aastas, hooajaliselt – sügisest kevadeni – kasutatavaid seadmeid üks kord enne kütteseadmete algust ning gaasikütteseadmeid üks kord aastas. Ka ventilatsioonilõõre ja -korstnaid tuleb puhastada vähemalt kord aastas. Hoone kütteseadmega ühendatud suitsutamisahtu tuleb pühkida kaks korda aasta. Korstnapühkijatest spetsialistid soovivad korstnaid pühkida vahetult kütteseadmete lõppedes, sest siis tuleb tahm ja nõgi kergemini lahti. Sobivaima hooldus- ja puhastus- ja kütteseadmete hoolitajaks määrab korstnapühkija. Lisaks tuleb seadmete hooldus-

töödel kontrollida, kas korstent pole pigistunud, kas tahmaluugid on kindlalt kinni jms.

Väga suur osa päästjate väljasõitudest on seotud kütteseadmete suitsulõõrides süttinud tahmaga. Kui tahmapõleng lõõrides ei pruugi esimesel korral midagi hirmsamat kaasa tuua, siis võivad siiski tekkida suure kuumuse mõjul kütteseadmesse praod ja järgmine tuleõnnetus ei lase ennast kaua oodata. Sageli süttab ülekuumenenud ahjulõõr või korstent lähedal asuva ruumiosa või ehituskonstruksiooni ja sel puhul tuleb rinda pista juba suurema tulekahjuga. Praguliste kividega on oht tulekahjuks juba päris suur, sest kuumus liigub pragudest ehitusdetailideni ning puidust osad võivad kuumusest süttida. Päästjad leiavad üsna tihti sündmuskohalt põleva vahe- või lae mille süttimise põhjuseks on just katkine küttekolle või suitsulõõr. Tahma põlemisel korstnast lenduvad sädemed on ohtlikud nii ümberkaudsetele hoonetele kui praegusel ajal ülikuivale pinnasele. Hooldamata kütteseadmetest sai alguse väga suurt kahju kaasa toonud Otepää Golfklubi hoone põleng käesoleva aasta aprillis. Katkest küttekoldest alguse saanud tulekahju tõttu Tartumaal Mälet-

järvel jäid majaanikele kodust ainult varemed.

Ühepereelamu, suvila või aiamaja ning nende juurde kuuluvate abihoonete kütteseadmeid tohib puhastada hoone omanik ise. Kehva küttematerjali kasutamisel (ka märjad puud) tekib korstnasse palju pigi. Pigi kahjustava toime tõttu tekivad korstnale praod ja suureneb tulekahju oht. Sellest veast annab märku seestpoolt tekkinud pruunikas laik korstna või lõõri välispinnal. Kui tahm ja pigi on lõõrides ja korstnas kinni, siis sellest saab vabaneda ainult tahma põletamise teel. Tahma põletamist suitsulõõrides inimesed oma päi teha ei tohi. Päästeteenistus soovib igal juhul kasutada kütteseadmete hooldamisel professionaali abi, kes lisaks puhastamisele kontrollib kogu küttesüsteemi korrasolekut.

Kütteseadmete korrashoidu ja korstnapühkimist reguleerib siseministri määrus nr 7 "Kütteseadmete puhastamise tuleohutusnõuded" ja selle hilisemad täiendused. See määrus kehtestab kütteseadmete ja lõõride puhastamise korra ja sageduse vastavalt hoone otstarbele. Samuti on määruks ära toodud korstnapühkija kohustus anda välja hooldustööde teostamist

kinnitav akt. Vastavalt Päästeseadusele on õigus tuleohutusnõuete rikkujat karistada rahatrahviga kuni 18 000.00 krooni.

Kütteseadmete ohutusest saab rohkem teavet päästeteenistuse kodulehelt www.rescue.ee/1667

Päästeala infotelefonilt **1524** saab infot korstnapühkijate ja pottsepa teenuse kohta. Samuti leiab piirkonna korstnapühkijate kontakte Eesti Korstnapühkijate Koja kodulehelt www.korstent.ee, vabatahtlikest tuletõrjeseltsidest või kinnisvara hooldusfirmadest.

Suitsuandur hoiatab ja hoiab suuremast õnnetusest

Suitsuandur muutub kõigis eluruumides kohustuslikuks 2009. aasta 1. juulist, uusehitistes on see kohustuslik juba praegu. Loomulikult ei tasu seda kuupäeva ootama jääda. Mõelge enese ja oma lähedaste ohutusele juba praegu ning paigaldage suitsuandur koju kohe. Samuti tuleb koju muretsema esmasel tulekustutusvahendit – pulberkustuti ja/või kustutuspekk – et tulekahju avastamisel võimalikult kiiresti tule levik peatada.

Ainult hoolimine ja tähelepanelikkus teevad kodust kindluse, kus võib ennast tõesti ohu- ja turvaliselt tunda.

INFORMATSIOONI ÕPPIMISVÕIMALUSTE KOHTA LEIAB TÄISKASVANU:

1. Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt www.hm.ee rubriigist „Õppijale” (täiskasvanute gümnaasiumis ja üldhariduskooli juures avatud õhtused või kaugõppe osakonnad ning kutseõppeasutuse või kõrgkooli tasemekoolitused).
2. Kutseõppeasutuse või kõrgkooli täiskasvanute koolituse osakonnas on võimalik osaleda erinevatel kursustel, info õppeasutuse koduleheküljelt ja www.hm.ee/tasutakurused.
3. Vabahariduslikus koolituskeskuses (rahvaülikool, rahvakool, huvialakool) on samuti võimalik osaleda erinevatel kursustel. Info: www.vabaharidusliit.ee ja koolituskeskuste kodulehekülgedelt.

KUULA JA LOE:

Vikerraadios on igal reedel kl 10–11 saade täiskasvanuharidusest
Raadio 4 eetris on igal teisipäeval kl 11.10–11.30 saade „Ainult täiskasvanutele”
Immunud on ajakirja „Õpitrepp” esimene number. Lugege ja kommenteerida saab seda www.andras.ee ning paber- ja kandjal on „Õpitrepp” olemas kohalikus raamatukogus ja omavalitsuses.

SUVEÜRITUSTE KAVA

- 23.juunil algusega kell 21.00 toimub Hummuli pargis " Jaaniõhtu". Tantsumuusikat pakub professionaalsetest muusikutest koosnev ansambel "Miraaz". Kavas on lustakad võistlused nii täiskasvanutele kui ka lastele. Töötab puhvet. Üritus on tasuta.
- 25.juulil kell 16.00 toimub Hummuli vallas, Puide külas, Pallo talus vabaõhuetendus "Kui lõhnab maarjahein". Näidendi on kirjutanud Vello Jaska. Etendusse on kaasatud osatäitjaid Tõrva linnast, Helme vallast, Hummuli vallast. Massistseenides osalevad Tõrva meesansambel, rahvamuusikaansambel "Jauram", Hummuli rahvatantsijad.
Töötab puhvet – " Tammi baar". Üritus lõpeb simmaniga. Üritus on tasuta.
- Juulis on ekskursioon eakatele ja puuetega inimestele. Tänavu tutvume Peipsiäärsete vaatamisväärsustega.
- 28. augustil toimub iga-aastane suvelõpupidu. Hea ilma korral Hummuli pargis, vihmase ilmaga Hummuli rahvamajas.
- 26. septembril sõidame traditsiooniliselt Palamuse laadale, kus esineb sellel aastal kuulus "Kihnu Virve" koos "Kihnu poistega". NB! Ekskursiooni ja laadale sõidu hind ei ole hetkel veel teada.
Soovin kõikidele päikselist suve!

Kiira Soovares
Hummuli Rahvamaja juhataja

Veekogul käitu ohtusid ja oma võimeid arvestades

Enne veekogule minekut peab teadma, kuidas käituda veekogul viibides. Enda ja kaaslaste turvalisuse tagab ohutusnõuete korralik täitmine.

Looduslikud veekogud on kõik erinevad ning seetõttu on ka veekogudega seotud ohud erinevad. Ohutuks ujumakäiguks arvesta konkreetse veekogu omadustega – sügavuse ja vee läbipaistvusega, kalaste omapäraga, põhjasete ning veetaimedega. Suurte veekogude puhul lisahooks oleva lainetusega. Jõgedes suplemisel peab meeles pidama, et tavaliselt on seal veetemperatuur madalam kui järvedes. Samuti tuleb arves-

tada voolu tugevuse ja võimalike karestike ning paisudega.

Vette mine alati rahulikult kaldast. Vette ei tohi hüpata selleks mitte ettenähtud ja tundmatutes kohtades. Tähistuse puhul on turvaline ujuda ainult kontrollitud ja märgistatud ujumispiirkonnas. Soovitav on ujuda piki kallast või kalda poole sellisel sügavusel, et jalad põhja ulatuvad. Tundes külma või väsimust, tule veest viivitatult välja.

Vees olles tuleb arvestada võimalike veealuste objektidega – kivide ja vesikasvudega, aga ka sinna visatud erinevate esemetega. Meeles peab pidama, et vee temperatuur

võib olla tänu hoovustele ja allikatele muutlik. Vees olles ei tohi nalja pärast teeselda uppajat, võistelda hinge kinnipidamises, vee all ujumises või kellegi vee alla surumises.

Võimalusel tuleb ujuma või paadiga sõitma minna koos kaaslasega. Üksi vette minnes on mõistlik sellest kaldale jääjatele teada anda. Lastel peab ujumisel ja veekogude läheduses alati silma peal hoida.

Ujuma ei soovita minna, kui ollakse väsinud, ülekuumenenud, halva enesetunde või liiga täis kõhuga. Äärmiselt eluohulik on ujuma minna joobeseisundis, sest joobest on tingitud suurem riskimine, oma võimete ülehindamine ja

füüsilise võimekuse vähenemine.

Paadi või mõne muu veesõidukiga veekogule minnes veendu, et päästevarustus on pardal töökorras ning päästevestid paadisõljalatel seljas. Paati astuma või paadist väljutakse paadi keskosast, samuti tuleb raskus koondada paadi keskele. Paadis on keelatud seista püsti, tõugelda või proovida kedagi vette lükata. Kui on vajadus vahetada kohti, siis liigub üks inimene korraga. Veesõiduki kiigtamine lõppeb kergesti ümberminekuga. Lapsi ei tohi lubada ilma täiskasvanu järelevalveta paadiga, parvega või muu veesõidukiga sõitma.

POLITSEI TULETAB MEELDE

Tulekul on jaanipäeva ja võidupüha tähistavad avalikud üritused. Sel ajal pöörab politsei suuremat tähelepanu avaliku korra ja liiklusturvalisuse tagamisele. Avalikel üritustel on alati ka palju alaealisi ja siinkohal tuleb lastevanematele meelde, et nad selgitaks oma lastele käitumisnorme ja hoiataks neid võimalike ohtude eest. Kõikidele pidulistele aga tuleks meelde, et kodust välja minnes ei võetaks kaasa ülearuseid dokumente ja muid asju, mis võivad kaduda või varaste saagiks langeda. Leidke endi seltskonna hulgast keegi, kes valvaks kogu seltskonna isiklikke asju sel ajal, kui tantsupõrandal jalga keerutatakse. Samuti olge valvsad kaaskodanike suhtes, kes vajaksid kõrvalist abi. Ärge tarbige üleliia alkoholi ja juba enne peole minekut mõelge, kuidas ja millega peolt turvaliselt koju tagasi saab. Olge hoolsad lahtise tulega ümberkäimisel. Loodame ka, et pärast pidustusi on meie linnad ja külad puh-

tad ning ukсед-aknad terved.

29.06.2009.a kuni 19.07.2009.a toimub Maanteeameti kampaania „Sõida kaine peaga”. Maanteeameti andmetel põhjustavad kõige rohkem liiklusõnnetusi sõidukijuhid vanuses 21-29 aastat, alkoholi juures sõidukijuhtide poolt põhjustatud liiklusõnnetuste arv kasvab aasta teisel poolel, eriti suvekuudel. Lõviosa joobeseisundis toimunud liiklusõnnetustest leiab aset nädalalõppudel ja pühadel, sageli on need seotud Eesti mitmeis paigus korraldatavate vabaõhuüritustega. Kampaania eesmärgiks on jätkata inimeste teavitamist joobes sõidukijuhtimise ohtudest, propageerida enesekontrolli võimaldavate kvaliteetsete alkomeetrite kasutamist. Kampaania toimumise ajal on sõidukijuhid suurema politseipoolse tähelepanu all. Püüame koos hoida meie liikluskultuuri sellisena, et keegi ei kannataks.

*Aleksander Zemskov
Tõrva konstaablijaoskonna
komissar*

TEATED

Hummuli Vallavalitsusest on võimalik saada tasuta kasutatud riideid kogu perele. Info lastekaitse ja noorsootöö spetsialist Jaana Butov, tel. 5333 5143.

Eestimaist talukaupu saab tellida ja müüa interneti teel www.maakaup.com

Levitage oma vallas, sest seal saavad müüa oma kaupu need, kes ei tooda nõnda palju, et pääseksid kaupluste letile. Saab pakkuda ka erinevaid käsitöö kaupu.

Tänu

Korraldusmeeskond tänab Hummuli valla 12. perepäeva toetajaid: Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp, AS Valga Lihatoetus, Hummuli Vallavalitsus, MTÜ Hummuli Noortekeskus, Hummuli Rahvamaja, Hummuli valla lasteaed Sipsik, Hummuli Külaraamatukogu ja Hummuli Põhikool.

HELME VALLA PÄEV 2009

LAUPÄEVAL 18. JUULI
15 00-21 00 KÄSITÖÖLAAT
16.00 KONTSERT ESINEB TÕRVA LAULUSTUUDIO
17.00 VALLAPÄEVA AVAMINE
18.00 ESINEVAD VALLA KOOLIDE ÕPILASED
18 30 RAHVUSLIK KAVA
19.30 SPORDIVÕISTLUSED
21.00 -24.00 ANS. „HELLAD VELLERD
PÄEVA JUHIVAD ESTRAADIGRUPP TÕRVA TILGAD
TULE KINDLASTI OSA SAAMA HELME VALLA PÄEVA
JA KAUPLEMISEST OMA KAUBAGA, OLGU SEE KÄSITÖÖ VÕI TAI-
MED, ISTIKUD, MESI, MAASIKAD, TALUKAUP, LIHA, KALA, ÕLU ...
INFO 5341 1816

KAHJUENNETUS OÜ

www.kahjuennetus.ee
56 945 882
sven@kahjuennetus.ee

Tulekustutid ja kontroll, suitsuandurid, evakuaatsiooniõppused, tuleohutuslased õppused ja koolitused, tööhutusvahendid, objektide tuleohutuse ekspertii, tuleohutushalduse teenus, Eesti ja põhjamaade tuletööde tuleohutuse koolitused, ohtlike ettevõtete tuleohutuse- ja kriisidokumentatsioon.